

Iskolai tanácsadás és konzultáció szakterületen pedagógus-szakvizsgára felkészítő szakirányú továbbképzési szak

I. A szakirányú továbbképzés neve:

Iskolai tanácsadás és konzultáció szakterületen pedagógus-szakvizsgára felkészítő szakirányú továbbképzési szak

II. A szakirányú továbbképzési szak FIR-

kódja:

A képzési és kimeneti követelményeket tartalmazó határozat: OH-FIF/26-6/2011.

III. A létesítő intézmény neve:

Nyugat-magyarországi Egyetem

IV. A szakirányú továbbképzési szak képzési és kimeneti követelménye:

1. A szakirányú továbbképzési szak megnevezése:

Iskolai tanácsadás és konzultáció szakterületen pedagógus-szakvizsgára felkészítő szakirányú továbbképzési szak

2. A szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése:

Szakvizsgázott pedagógus, iskolai tanácsadó és konzultáns

3. A szakirányú továbbképzés képzési területe:

Pedagógusképzés képzési terület

4. A szakirányú továbbképzésre történő felvétel feltétele:

- a) tanító alapképzési szakon szerzett oklevél és/vagy főiskolai szintű tanári oklevél és 3 év közoktatásban szerzett szakmai gyakorlat.
- b) tanári mesterképzési szakon szerzett oklevél (korábban egyetemi szintű) és 3 év közoktatásban szerzett szakmai gyakorlat.

5. A képzési idő:

4 félév

6. A szakképzettség megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma:

120 kredit

7. A képzés során elsajátítandó kompetenciák, tudáselemek, megszerzhető ismeretek, személyes adottságok, készségek, a szakképzettség alkalmazása konkrét környezetben, tevékenységrendszerben:

A szakirányú továbbképzési szak célja olyan szakemberek képzése, akik alkalmasak és képesek a közoktatásban tanuló diákok körében – egyéni és csoportos formában – végzendő információs, pályaválasztási, mentálhigiénés tanácsadási, valamint gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátására. A képzést gyermek- és ifjúságvédelmi felelősöknek, pályaválasztási felelősöknek és osztályfőnököknek ajánljuk.

A képzés során elsajátítandó, ismeretek:

- a tanácsadással és a mentálhigiénével összefüggő, elméleti megalapozást szolgáló területek: pszichológia, szociológia, kulturanropológia, foglalkoztatáspolitikai, jog; a szociális gondoskodás alapelemei, jogi keretei és

hazai intézményrendszere; az iskolai szociális munkával kapcsolatos jogi környezet, és helyi szabályozás rendszere;

- etnikai és életkori jellegzetességek, pszichológiai problémák a serdülő-, ifjú- és felnőttkorban, krízis prevenció és intervenció; életpálya-építési, párkapcsolati tanácsadás, a tanulmányi teljesítmények optimalizálásának lehetőségei, deviancia;
- a közoktatás intézményrendszere és működési sajátosságai; a szakképzés intézményrendszere és működése; a köz- és felsősoktatásnak, a munka világával való kapcsolódásai; egyes szakmák-foglalkozások képzési követelményei, az iskolai rendszerű és iskolarendszeren kívüli szakképzési, felnőttképzési lehetőségek; munkavállalási, karrierépítési tanácsadás elmélete;
- az iskolai szociális munka során alkalmazható beavatkozási módszerek, lehetőségek.

A képzés során elsajátítandó készségek, képességek:

A végzett hallgatók képesek legyenek megítélni, mely problémák esetén (személyes, gyámügyi, jogi) szükséges más szakemberek (pszichológus, orvos, jogász, pedagógus, szociális munkás, munkavállalási tanácsadó stb.) bevonása, és e lehetőségek igénybeviteléhez megfelelő készségekkel kell rendelkezniük:

- önismeret fejlesztése és az erre épülő problémafelismerési és problémakezelési készségek elsajátítása;
- a gyermekkor, a serdülőkor és a tanulói szerep, szerepidentitás kialakítása; az iskolai légkör; a szülő-gyermek, a tanár-diák és a kortárskapcsolatok konfliktusai és kezelése; a tanulás és továbbtanulás támogatása;
- az iskolai szociális munka során alkalmazható beavatkozási módok megválasztásának készségei adott eset függvényében (individuális pedagógia);
- az egyéni és csoportos tanácsadáshoz szükséges kapcsolatkezelési és segítő készségek (terápiás légkör, kölcsönös bizalom, megértés, segítő szándék) elsajátítása; a diákok beilleszkedési, életvezetési, személyes kapcsolati és iskolai tanulási problémáinak felismerése, illetve ezek kezelési stratégiáinak kialakítása;
- alkalmazni tudják a munkavállalással, pályakezdéssel, munkanélküliséggel összefüggő problémák felismerésének és kezelésének technikáit, a szociális, mentálhigiénés segítő kapcsolat kialakítására és annak fenntartására;
- személyes kompetenciájuk, képességeik és készségeik révén alkalmasak az árnyalt kommunikáció módszereinek használatára, preventív és segítő eljárások igénybe vételére a tanulók, a szülők és pedagógusok körében.

A szakképzettség alkalmazása konkrét környezetben, kialakítandó attitűdök:

- a képzés során elsajátított értékelő viszonyulás a végzettek számára lehetővé teszi, hogy szervezzék, szabályozzák a környezetükből eléjük kerülő szociális valóság érzelmeiken keresztül tükröződő jelenségeinek megismerését, és a rájuk irányuló viselkedést;
- a szakon végzettek pozitív odafordulása várható el a problémakezelés komplexitása és a különböző társadalmi csoportokkal való kiegyensúlyozott kapcsolat alakítása iránt;
- segítő szándékkal fordulnak a tanulóknak és szüleiknek az oktatási rendszerben történő eligazodása, továbbhaladási lehetőségeinek kiválasztása, illetve az adott oktatási intézmény speciális jellegzetességeihez, céljaihoz való sikeres alkalmazkodása irányába;
- segítséget, tanácsot tudnak nyújtani a közoktatási, a szakképzési, felsőoktatási és felnőttképzési intézményekbe való jelentkezéshez, a beilleszkedéshez, a

tanulmányi, tanulási, valamint az oktatás vagy képzés időszakában jelentkező életvezetési, magánéleti problémák megoldásához; hozzájárulhatnak egyéni karriertervezési stratégiák kialakításához;

- segíteni tudják a diákok tájékozódását a képzés során, valamint a befejezés után elérhető tanulási és munkavállalási lehetőségekben, beleértve a nemzetközi információkat is;

8. a szakon végzettek segítenek a diáktanácsadás területén lehetséges lokális és/vagy átfogó fejlesztési megoldások (a közoktatási, a szakképzési, a felsőoktatási, felnőttképzési illetve a munkavállalási információs szervezeti rendszerek) kimunkálásában.

A szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök és a főbb ismeretkörökhöz rendelt kreditértékek:

Kötelező ismeretkörök és azok főbb tartalmi csomópontjai: 55 kredit
EU-s ismeretek: 2 kredit

Az EU alapintézményei (az Európai Parlament, a Tanács, a Bizottság, a Bíróság és a Számvevőszék), funkciójuk, működésük rendje; az uniós alapjogok (a személyek szabad mozgása, a tőke szabad mozgása, a munkavállalás szabadsága).

Közigazgatási, minőségbiztosítási és szervezetelméleti ismeretek: 8 kredit

Az Alkotmány; az Országgyűlés; a Köztársasági elnök; a Kormány; az állampolgári jogok országgyűlési biztosai; az Alkotmánybíróság; az Állami Számvevőszék; a helyi önkormányzatok; a közigazgatás rendszere; az államháztartás fogalma, jellemzői, funkciói, bevételei; a költségvetés mint pénzügyi terv, a helyi önkormányzat pénzügyi alapjai; a közoktatási intézmény működése és a működés jogi szabályozása, hazai fejlesztési és EU-s prioritások; szervezeti kultúra, az intézmény vezetése, intézményszintű tervezés, információáramlás, kommunikáció; innováció és szervezetfejlesztés, az intézmény képezne tudatos alakítása.

Az iskola mint szervezet: 18 kredit

Szervezelelemzési technikák, külső-belső PR; iskolafenntartói jogok és kötelezettségek, partneri elégedettség, tanári, tanulói és szülői szerveződések; kistérségi együttműködés keretei, egyeztetési mechanizmusok és fórumok, a családdal való kapcsolattartás és intézményes formái; az intézmény természeti és épített környezete.

A nevelési-oktatási intézmény hatékonysága, minőségbiztosítás: 16 kredit

Az intézményi hatékonyság mutatói, mérési lehetőségei; a tanulói és a pedagógusi munka értékelése; a minőségbiztosítás módszerei; az intézményi légkör szociálpszichológiai jellemzői, összefüggése a teljesítménnyel; az integráció és szegregáció lokálpolitikai kérdései: hátrányos megkülönböztetés, az esélyegyenlőség elve, fenntartói megoldások az integrációra, szektorközi együttműködés.

A pedagógus a nevelési-oktatási intézmény szervezetében: 11 kredit

A pedagógus szerepei, munkatevékenységei; pedagógiai folyamattervezés, intézményi feladatok (munkaközösségek) szervezése, együttműködés; szakmai önismeret és önreflexió a pedagógiai gyakorlatban; a pedagógusok mentálhigiénéje, konfliktusok és kezelésük; a pedagógus tevékenységét segítő új eljárások, módszerek, technikák; az oktatási folyamat tervezése, osztályozás, értékelés; integráció és szegregáció tantermi kérdései, pedagógusi tevékenységek, jó gyakorlatok.

Választható ismeretkörök, gyakorlatok és azok főbb tartalmi csomópontjai: 55 kredit

Speciális nevelési, tanácsadói feladatok: 23 kredit

A tanácsadás pszichológiai és pedagógiai alapjai; egyéni tanácsadás; csoportszervezés, csoportvezetés, csoportterápia; személyközi interakciók és kooperáció; problémaérzékenyítő tréning; pedagógiai diagnosztizálás, fejlesztés; egészségfejlesztés, mentálhigiéné, drogmegelőzés kérdései; előítéletek és megelőzésük.

A társadalom perifériájára sodródott személyek és csoportok: 9 kredit

A szociálisan hátrányos helyzetű és/vagy veszélyeztetett gyermekek és fiatalok; a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók köre, hatékony tanórai foglalkoztatásuk; a pszichés fejlődés zavarait mutató gyermekek; etnikai csoportok; drogvészélyeztetettek; bűnelkövetők.

A tanácsadás módszertana: 23 kredit

A személyes kompetenciák megismerése és fejlesztésének technikái; mentálhigiéné segítő kapcsolat kialakításának és fenntartásának módszerei; csoportdinamika, csoportkohézió; inter- és multikulturalitás az oktatásban; krízis prevenció.

4. A szakdolgozat kredit értéke: 10 kredit